

RAPPORT

Quickscan natuur N831 Kerkdriel

Effecten van de herinrichting N831 op natuur en
natuurwetgeving

Klant: Provincie Gelderland

Referentie: RDCBE1054

Versie: 01/Final

Datum: 3-9-2015

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Rivers, Deltas & Coasts
Trade registration number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 88 348 28 01 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Quickscan natuur N831 Kerkdriel

Ondertitel: Quickscan natuur N831 Kerkdriel
Referentie: RDCBE1054
Versie: 01/Final
Datum: 3-9-2015
Projectnaam: Herinrichting N831 bij Kerkdriel
Projectnummer: BE1054-101-101
Auteur(s): Ilco van Woersem

Opgesteld door: Ilco van Woersem

Gecontroleerd door: Jobert Rijdsdijk (RHDHV)
Annette Zebel (RHDHV)
H.J. van Oort (Omgevingsdienst)

Datum/Initialen: 31 augustus 2015

Goedgekeurd door:

Datum/Initialen:

Classificatie

Open

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	Aanleiding	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Opzet quickscan	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk- en beleidskader	3
2.1	Flora- en faunawet	3
2.2	Boswet	3
2.3	Natuurbeschermingswet 1998	3
2.4	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur	3
3	Voorkomen beschermde planten en dieren	5
3.1	Bureaustudie	5
3.1.1	Flora- en faunawet	5
3.2	Veldbezoek	5
3.2.1	Resultaten veldonderzoek	6
3.3	Bomenonderzoek	9
3.3.1	Boswet en gemeentelijke verordening	12
3.3.2	Gelders Natuurnetwerk	13
3.3.3	Natuurbeschermingswet	15
4	Effectanalyse	16
4.1	Werkzaamheden en nieuwe situatie	16
4.2	Flora- en faunawet	16
4.2.1	Effectanalyse Flora- en faunawet	16
4.3	Kap van bomen	18
4.4	Gelders NatuurNetwerk	18
4.5	Natuurbeschermingswet	18
5	Conclusie en aanbevelingen	19
5.1	Conclusies	19
5.2	Aanbevelingen	19

Bijlagen

A1 Juridisch kader Flora-en faunawet

A2 Juridisch kader Boswet

1 Aanleiding

1.1 Inleiding

De provincie Gelderland wil de provinciale weg N831 bij Kerkdriel van een nieuwe rotonde en aparte fietspaden voorzien. Nu liggen de smalle fietspaden vlak langs de provinciale weg en vanwege de hoge verkeersintensiteit levert dit soms gevaarlijke situaties op. Er ligt geen apart wandelpad langs de N831.

Figuur 1: ligging plangebied N831, tussen rode streepjes. De geplande nieuwe rotonde bij de Hoorzik is aangegeven door de rode cirkel.

De Provincie wil ten noorden van de te creëren nieuwe rotonde bij de Hoorzik nieuwe berm sloten, een vrijliggend fietspad en nieuwe opritten aan de oostzijde van de weg aanleggen. De N831 zelf ten noorden van deze rotonde blijft op de huidige locatie liggen.

Voor de realisatie van deze herinrichting van de N831 wordt de huidige oostelijke berm sloot gedempt en verlegd, enkele tientallen bomen gekapt en bermen verplaatst. Er worden geen gebouwen gesloopt.

1.2 Opzet quickscan

Deze rapportage is een quickscan: de rapportage van een eenmalig veldbezoek en een bureaustudie. Dit is nadrukkelijk geen uitgebreide natuurtoets, het is niet gebaseerd op uitgebreid jaarrond onderzoek naar alle beschermde natuurwaarden.

Deze quickscan behandelt globaal de consequenties van de voorgenomen herinrichting van de N831 bij Kerkdriel voor de natuur. Door de voorgenomen werkzaamheden en in de nieuwe situatie kunnen beschermde planten en dieren schade oplopen. Ook kunnen beschermde natuurgebieden negatief beïnvloed worden.

In de komende hoofdstukken wordt globaal gezien welke beschermde natuurwaarden (soorten en gebieden) effecten van de herinrichting kunnen oplopen en wat daarvan de consequenties kunnen zijn.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 en in de bijlage staat de natuurwetgeving centraal: zowel de soortbescherming, als de gebiedsbescherming (de Ecologische Hoofdstructuur - EHS, nu NatuurNetwerk Nederland – NNN-geheten, en de Natuurbeschermingswet, waaronder ook de Natura2000-gebieden, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden vallen).

Hoofdstuk 3 behandelt de mogelijk aanwezige beschermde planten en dieren en de nabijgelegen beschermde natuurgebieden.

In hoofdstuk 4 vindt de effectanalyse plaats: wat zijn de effecten van de herinrichting van de N831 op de gevonden en veronderstelde natuurwaarden (soorten en gebieden)?

Hoofdstuk 5 bevat de conclusies en aanbevelingen (Is er significante schade aan beschermde natuurwaarden? Is er aanvullend onderzoek nodig? Zijn er ontheffingen of vergunningen nodig?).

2 Wettelijk- en beleidskader

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt een aantal bijzondere plant- en diersoorten. Ingrepen die effecten hebben op beschermde soorten kunnen slechts onder voorwaarden plaatsvinden. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan, indien nodig, ontheffing worden verkregen. Voor sommige soorten kan in bepaalde gevallen gebruik gemaakt worden van een goedgekeurde gedragscode. Er is dan geen ontheffing nodig. Ook als effecten door simpele maatregelen kunnen worden voorkomen is geen ontheffing voor de Flora- en faunawet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat alles dat redelijkerwijs mogelijk is, moet worden gedaan om onnodig leiden van dieren en het onnodig beschadigen van planten moet worden voorkomen. Bij veel werkzaamheden is het mogelijk dat als tijdens het broedseizoen gewerkt wordt, broedende vogels worden verstoord of dat nesten worden beschadigd. Dit is verboden via de Flora- en faunawet. Werkzaamheden moeten daarom zodanig worden aangepast, dat het verstoren van broedvogels niet aan de orde is.

Zie voor verdere uitleg van de Flora- en faunawet Bijlage 1.

2.2 Boswet

De Boswet stamt uit 1961 en was vooral bedoeld om verdere teruggang van het bosareaal (dat toen nog geen 5% van de totale oppervlakte van Nederland bedroeg) te voorkomen. De Boswet beschermt bosopstanden en verplicht initiatiefnemers en eigenaren tot herbebossing. Inmiddels (2015) is het percentage bos toegenomen tot boven de 10% en heeft de Boswet zichzelf nagenoeg overbodig gemaakt. In de nieuwe Natuurwet zullen enkele actuele artikelen van de Boswet worden overgenomen.

N.B.: veel bosopstanden worden ook beschermd door de werking van de Natuurbeschermingswet en /of genieten planologische bescherming van de EHS, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of gemeentelijke kapverordeningen. Voor de werking en bepalingen van de Boswet, zie verder bijlage 2.

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

Via de Natuurbeschermingswet 1998 zijn Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) en de overige Beschermde Natuurmonumenten beschermd. Voor deze gebieden zijn uitbreidings- en / of instandhoudingsdoelen opgesteld, waarop zonder vergunning geen verslechterend of significant verstorend effect mag optreden. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is daarom nodig; dit onderdeel komt verder aan de orde in deze rapportage

2.4 NatuurNetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het NatuurNetwerk Nederland (voorheen EHS) is een samenhangend netwerk van gebieden met hoge natuurwaarden. Deze gebieden zijn planologisch beschermd. Aantasting van de natuurgebieden binnen dit netwerk is niet toegestaan tenzij:

1. er sprake is van een groot openbaar belang en
2. er geen alternatieven beschikbaar zijn.

De herinrichting van de N831 is een ruimtelijke ontwikkeling. Binnen het plangebied of in de directe omgeving daarvan zijn mogelijk gebieden aanwezig die zijn aangewezen in het NatuurNetwerk Nederland. De effecten van de aanleg van de weg reiken mogelijk tot aan deze gebieden, waardoor effecten te

verwachten zijn. Toetsing aan het beleid voor NatuurNetwerk Nederland is daarom nodig; dit onderdeel komt verder aan de orde in deze rapportage.

3 Voorkomen beschermde planten en dieren

3.1 Bureaustudie

Op Internet, op Telmee.nl en in inventarisatie-atlassen zijn actuele gegevens opgezocht van de aanwezigheid van zwaarder beschermde planten en dieren langs de N831.

Ook is de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden (juridisch via de Natuurbeschermingswet of planologisch beschermd via het NatuurNetwerk Nederland) in de buurt van de N831 gecheckt.

Hieronder volgen de resultaten van de bureaustudie, betreffende de mogelijk aanwezige zwaarder beschermde planten en dieren.

3.1.1 Flora- en faunawet

Planten

De volgende zwaarder beschermde vaatplanten komen volgens de geraadpleegde bronnen mogelijk in het plan- / onderzoeksgebied voor:

- zwanenbloem (in sloten en oevers)
- wilde marjolein (mogelijk in berm).

Dieren

De volgende zwaar(der) beschermde diersoorten komen mogelijk langs de N831 voor:

- grote modderkruiper,
- kamsalamander,
- heikikker,
- rugstreeppad,
- steenuil
- roek,
- torenvalk,
- buizerd,
- boomvalk,
- laatvlieger (gebouwbewonende vleermuissoort),
- gewone dwergvleermuis (gebouwbewonende soort),
- ruige dwergvleermuis (in de zomer zowel gebouwbewonend als boombewonend)
- gewone grootoorvleermuis (in de zomer zowel gebouwbewonend als boombewonend; in de winter voornamelijk overwinterend in bouwwerken).

Omdat in geen van de op Internet gevonden bronnen het exacte leefgebied, de exacte verblijfplaats of groeiplaats van genoemde soorten staat aangegeven, is niet met zekerheid vast te stellen, dat in de berm en bermstoot en struiken en bomen langs de N831 bovengenoemde soorten daadwerkelijk voorkomen. Met deze kennis in het achterhoofd is tijdens het veldbezoek extra aandacht besteed aan de habitats van deze soorten.

3.2 Veldbezoek

Op 27 juli 2015 heeft een ervaren veldecoloog van Royal HaskoningDHV een veldbezoek afgelegd aan het plangebied. Omwonenden zijn ondervraagd naar de aanwezigheid van planten en dieren, vooral van opvallende soortgroepen zoals uilen en roodvogels. Met een fijnmazig RAVON-net zijn alle watergangen langs de N831 intensief op het voorkomen van beschermde waterdieren onderzocht. De te kappen bomen zijn onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van bijzondere broedvogels, zoals

roofvogels en uilen. Ook zijn de bomen onderzocht op holtes, spleten of losse stukken schors, waarin of waarachter vleermuizen kunnen rusten.

Gezien de beperkte hoeveelheid te kappen bomen en de makkelijk te bemonsteren watergangen, was dit zeer wel mogelijk in één dag uit te voeren.

Figuur 2: overzicht provinciale weg N831 met afslag Veersteeg naar Kerkdriel en te kappen esdoorn.

3.2.1 Resultaten veldonderzoek

Beschrijving onderzoeksgebied.

De provinciale weg N831 loopt door een halfopen landschap, met weilandjes en boomgaarden omgeven door windsingels. De provinciale weg heeft aan beide zijden een fietsstrook (een oranje strook asfalt, strak tegen de tweebaansweg, waarover auto's met tachtig kilometer per uur op relatief korte afstand langs de fietsers rijden) en smalle wegbermen, op voedselrijke rivierklei. Aan beide zijden van de weg(berm) liggen sloten of greppels. De sloot aan de oostzijde bevat grotendeels jaarrond water. Hierin groeien waterplanten en leven dieren, zoals vissen en amfibieën. Er staan nauwelijks laanbomen in de wegbermen, alleen een rij jonge lindes in het zuidelijke deel van het plangebied. De meeste bomen staan aan beide zijden van de inritten van de percelen en de weilanden / boomgaarden en in de voortuinen. Een aantal hiervan moet gekapt worden om de aanleg van de fietspaden en de verlegging van de bermsloten mogelijk te maken.

Figuur 3: te kappen berk langs de N831, naast oprit perceel. Zie ook de smalle fietsstroken, strak langs de N831.

Vaatplanten

In de bermen en oevers langs de N831 zijn geen beschermde plantensoorten gevonden.

Lagere dieren

In het water van de sloten en in de bermen langs de N831 zijn, ondanks intensieve bemonstering, geen zwaardere beschermde insecten (libellen of dagvlinders) of andere “lagere” diersoorten, zoals slakken (platte schijfhoren) aangetroffen.

Er werden geen grote zoetwatermosselen gevonden (onmisbare eiafzetplaats van bittervoorns), maar wel gewone schijfhorens en de nieuwkomers, de toegeknepen korfmossel en de quaggamossel.

Figuur 4: links de nieuwkomers toegeknepen korfmossel (met ribbels) en quaggamossel (met streping) en rechts een gewone schijfhoren

Vissen

In de te dempen waterpartijen langs de N831 komt de zwaarder beschermde kleine modderkruiper voor. Andere zwaar(der) beschermde vissoorten zijn, ondanks intensieve bemonstering, niet gevonden. Verder leven in de waterpartijen de niet-beschermde vissoorten driedoornige stekelbaars, marmergrondel, blankvoorn, karper en baars.

Figuur 5: in de sloten langs de N831 leeft de zwaarder beschermde kleine modderkruiper

Amfibieën

In de oevers en het water langs de N831 komen de volgende algemene, licht beschermde amfibiesoorten voor: middelste groene kikker, kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. Er werden, ondanks intensieve bemonstering, geen zwaar(der) beschermde soorten gevangen / aangetroffen.

Figuur 6: larven van kleine watersalamander (links) en middelste groene kikker (rechts) uit bermsloot N831

Broedvogels

In de oevers en waterpartijen en in de (al of niet te kappen) bomen langs de N831 broeden tal van algemene vogelsoorten. Zo broeden er in de oevervegetatie waterhoen, wilde eend, meerkoet, kleine karekiet en bosrietzanger en in de struwelen en bomen langs de percelen ekster, houtduif, holenduif, koolmees, pimpelmees, boomkruiper, grote bonte specht, groene specht, fitis, tjiftjaf, tuinfluiter, zwartkop, witte kwikstaart, merel, zanglijster, heggenmus, winterkoning, roodborst, spreeuw, putter, vink en groenling. In enkele woonhuizen en schuren langs de N831 broeden kauwen, spreeuwen, huismussen en boerenzwaluwen. De nesten van deze broedvogels zijn in het broedseizoen wel beschermd, maar buiten het broedseizoen niet, uitgezonderd de huismus. Broedplaatsen van huismussen zijn jaarrond beschermd. Er zijn geen andere vogelsoorten met een jaarrond beschermde broedplaats aangetroffen (zoals boomvalk, steenuil, kerkuil of ransuil – volgens omwonenden broeden een steenuil en kerkuil in nestkasten verder weg van de N831). Wel werd de aanwezigheid van een aantal vogels van categorie 5 vastgesteld. Deze broedvogels hebben geen jaarrond beschermd nest. In het plangebied is er ruim voldoende alternatieve nestgelegenheid waar deze categorie 5 soorten zich kunnen vestigen.

Zoogdieren

Langs de N831, in de bermen en bermsloten en hun oevers komen waarschijnlijk de volgende zoogdiersoorten voor: huismuis, bruine rat en muskusrat (niet beschermd), bosmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis, egel, bunzing, vos, mol, konijn en haas (alle licht beschermd). Langs de weg en in de tuinen jagen mogelijk gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger; in de holtes in enkele bomen kunnen boombewonende vleermuizen hun verblijfplaatsen hebben.

Figuur 7: konijnen langs de N831, vlakbij de noordelijke rotonde.

3.3 Bomenonderzoek

Voor de herinrichting van de N831, de aanleg van de fietspaden en rotonde en de verschuivingen die daardoor optreden, moeten in totaal ruim 80 bomen worden gekapt. Dit zijn ongeveer 42 Italiaanse populieren in het noordelijk deel van het tracé, en verder enkele oudere dikke treurwilgen, enkele jonge linden- en essenlaanboompjes, een drietal naaldbomen (fijnspar, zilverspar en atlasceder) en verder enkele relatief jonge berken, esdoorns, “krulwilgen” (*Salix babylonica*), kersen, een eik en enkele struikvormers, zoals peterselievlier.

In geen van de te kappen 82 bomen bevinden zich jaarrond beschermde nesten, waarop roeken, (rans)uilen, boomvalken of andere roofvogels broeden. Er hangen ook geen nestkasten voor uilen of roofvogels aan de te kappen bomen.

In enkele van de te kappen 82 bomen (een dikke treurwilg en enkele Italiaanse populieren) bevinden zich boomholtes of spleten waarin boombewonende vleermuizen hun verblijfplaatsen kunnen hebben. In figuur 8 staat een foto-overzicht van een aantal karakteristieke te kappen bomen.

Figuur 8: overzicht van een aantal te kappen bomen langs de N831 (van linksboven naar rechtsonder: gewone esdoorn, treurwilg, krulwilgen, kersen, atlasceder, fijnspar, treurwilg, gewone esdoorns, essen).

Figuur 9: te kappen zware treurwilg met spechtengat (waarin mogelijk vleermuizen kunnen verblijven)

Figuur 10: te kappen rij Italiaanse populieren (met enkele gaten en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven)

In de te kappen of rooien kleinere bomen en struiken bevinden zich ongetwijfeld vele broedvogels, maar geen broedvogels met jaarrond beschermde broedplaatsen. De kap / het rooien mag dan ook niet in het broedseizoen plaatsvinden, maar wel daarbuiten.

3.3.1 Boswet en gemeentelijke verordening

Er worden gewone esdoorns, essen, Italiaanse populieren, berken, naaldbomen, treur- en krulwilgen, kersen en een eik gekapt. Dit betreffen vrijwel allemaal vrijstaande bomen bij opritten in tuinen / op erven en soms een rijtje laanbomen (6 lindes bij de Hoorzik, 42 Italiaanse populieren en zes essen bij noordelijke rotonde).

De Boswet beschermt geen vrijstaande wilgen, noch Italiaanse populieren, of fruitbomen.

Voor de kap van de bomen moet wel een omgevingsvergunning bij de gemeente Maasdriel worden aangevraagd en verkregen, met als onderwerp "kap van bomen".

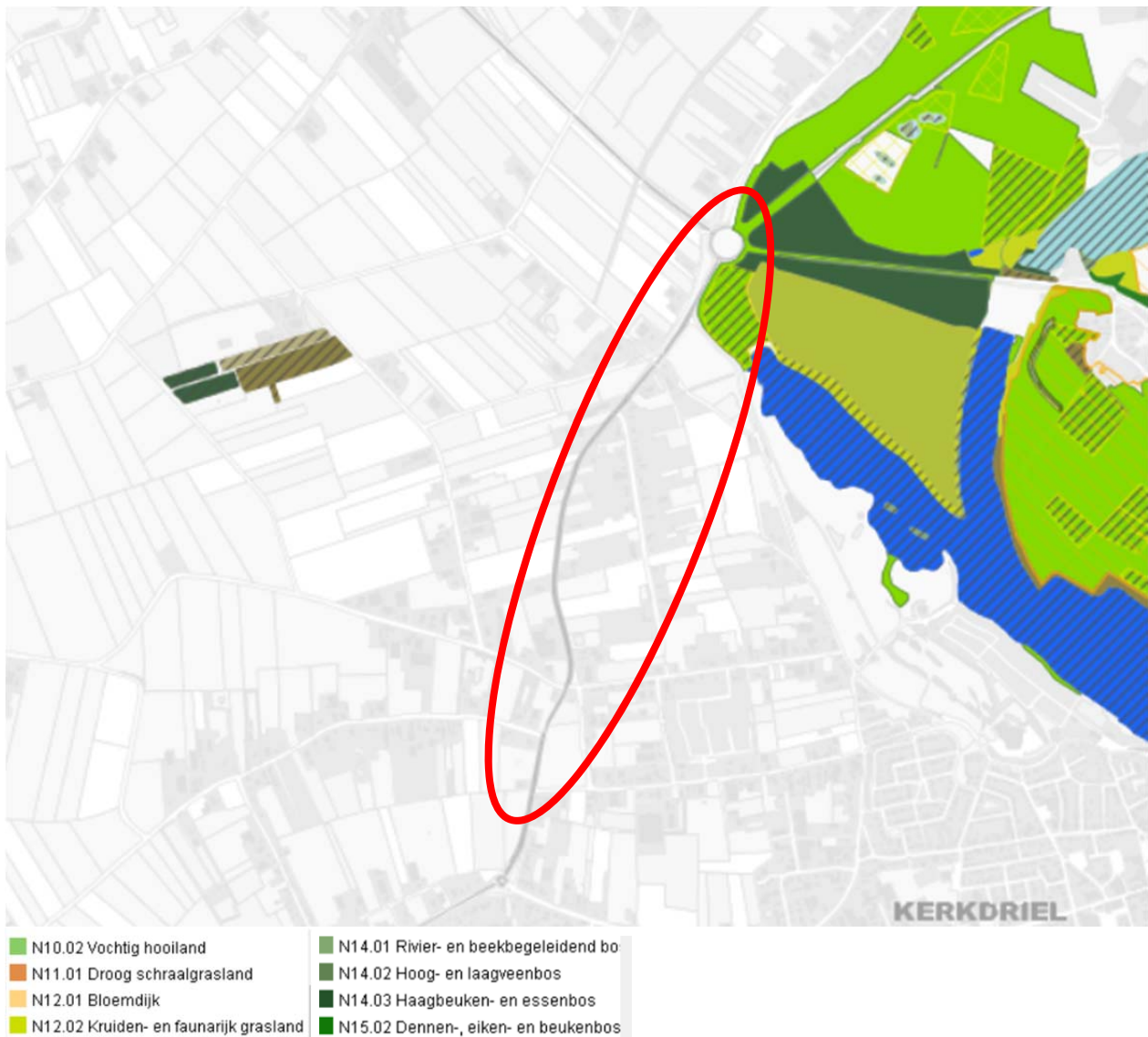
Zie verder voor de Boswet bijlage 2.

3.3.2 Gelders Natuurnetwerk

Op de website van de provincie Gelderland is de ligging van het planologische beschermde Gelders Natuurnetwerk terug te vinden (zie figuur 11). Op de kaarten van het Natuurbeheerplan 2015 zijn de waardevolle gesubsidieerde natuurdoeltypen te vinden (zie figuur 12).

Figuur 11: Plangebied (rode ovaal) ten opzichte van geplande Gelders NatuurNetwerk (donkergroen) en Groene ontwikkelingszone (lichtgroen). Bron: Website provincie Gelderland.

Figuur 12: ligging plangebied (rode ovaal) ten opzichte van Gelders NatuurNetwerk en natuurbeheertypen (felgekleurde percelen), met legenda.

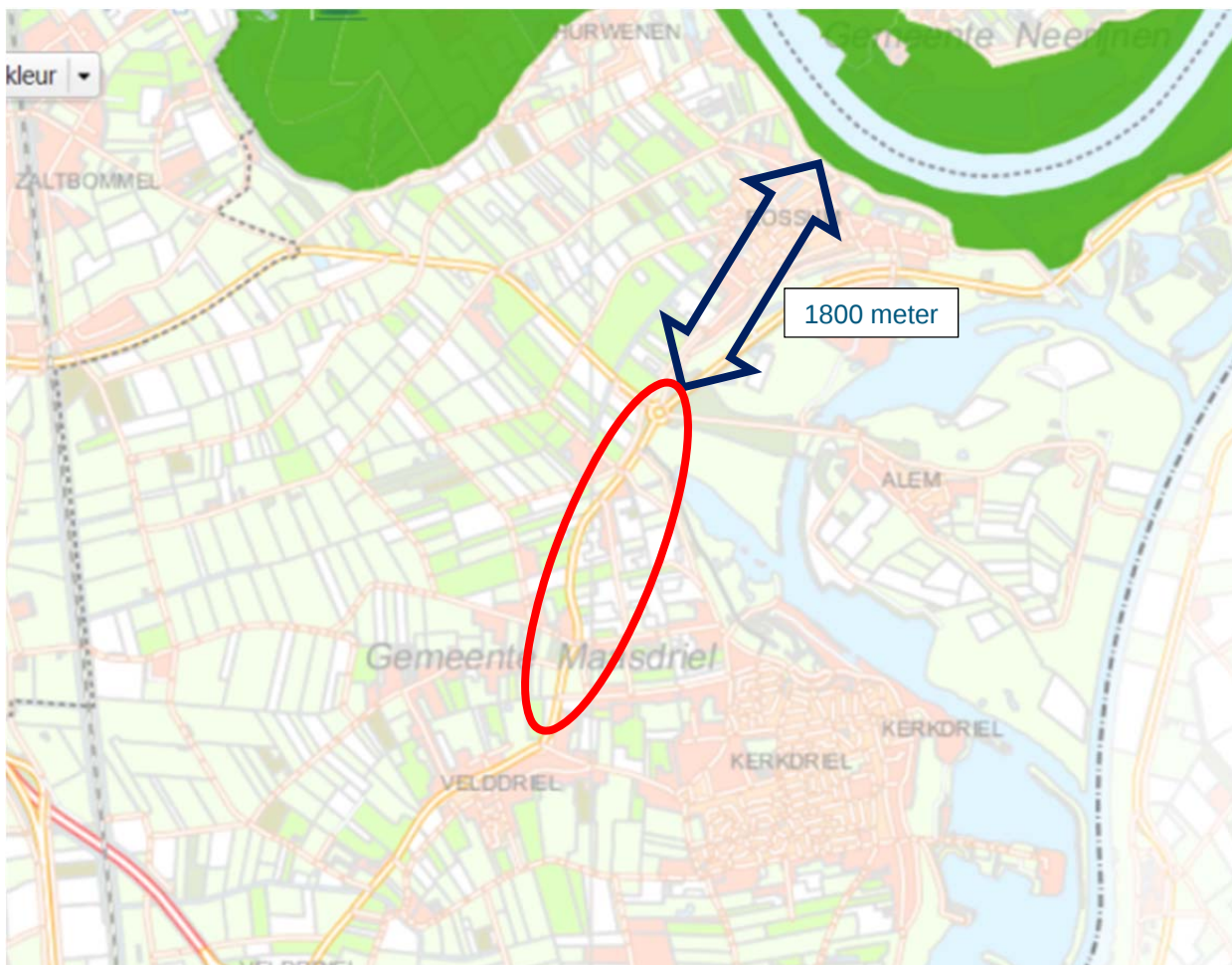
Bron: Natuurbeheerplan 2015.

De binnen het Gelders NatuurNetwerk ruimtelijk beschermde en in het Natuurbeheerplan aangewezen (subsidiabele) percelen langs de N831 zijn:

- percelen met bestemming natuurbeheertype “vochtig hooiland, botanisch waardevol” (N10.02 lichtgroen) en
- percelen met bestemming natuurbeheertype “haagbeuken – essenbos” (N14.03 donkergroen).

3.3.3 Natuurbeschermingswet

Op een afstand van ruim 1.800 meter van de noordelijke rotonde ligt het dichtstbijzijnde door de Natuurbeschermingswet beschermde natuurmonument, het N2000-gebied Rijntakken, een Vogel- en Habitatrichtlijngebied.

Figuur 13: ligging dichtstbijzijnde Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (lichtgroen) ten opzichte van plangebied (rode ovaal)

4 Effectanalyse

4.1 Werkzaamheden en nieuwe situatie

De voorgenomen herinrichting van de N831 bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Kap van struiken en minimaal 82 bomen;
- Vergraven van oude bermen en herprofiëren van nieuwe bermen;
- Vergraven van oevers van watergangen (sloten);
- Dempen van oude bermsloten en greppels;
- Graven van nieuwe sloten en greppels;
- Aanleggen van nieuwe fietspaden aan beide zijden van de weg;
- Aanleg van nieuwe rotonde bij de kruising met de Hoorzik;
- Aanleg overige infrastructuur (verkeersborden, verlichting e.d.);
- Afwerken terrein (inzaai bermen en aanplant "groen"/ bomen?).

In de nieuwe situatie fietsen de fietsers veiliger langs de N831 en stroomt het verkeer beter door bij de kruising met de Hoorzik. Er zullen minder grote bomen langs dit deel van de N831 staan. Misschien zal er sterkere, fellere nachtelijke verlichting langs de N831 zijn.

4.2 Flora- en faunawet

In de bermen van de N831 groeien geen beschermde plantensoorten en leven geen zwaarder beschermde diersoorten, anders dan (algemene, licht-beschermde) muizen- en spitsmuizensoorten en soorten zoals mol en konijn en soms haas, vos, egel en / of bunzing.

In de oevers van de bermsloten groeien geen beschermde plantensoorten en leven geen zwaarder beschermde diersoorten, anders dan (algemeen licht-beschermde) muizensoorten en niet beschermde bruine ratten. In de sloten en andere watergangen leven de algemene licht-beschermde amfibieënsoorten kleine watersalamander, bruine en middelste groene kikker en gewone pad. De zwaarder beschermde kamsalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad en hun larven zijn, ondanks zeer intensief bemonsteren, niet aangetroffen.

De zwaarder beschermde kleine modderkruiper is in de watergangen aanwezig. De zwaar beschermde bittervoorn en grote modderkruiper zijn, ondanks intensief bemonsteren, niet in de watergangen aangetroffen.

In de ruim 80 te kappen bomen zijn geen jaarrond beschermde broedplaatsen van roeken, uilen of roofvogels vastgesteld. Wel broeden hier tal van algemene vogelsoorten, wier nest, eieren en jongen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

Er worden geen gebouwen gesloopt. Vogels met (al of niet) jaarrond beschermde nestplaatsen in deze gebouwen ondervinden geen negatieve effecten van de herinrichting van de N831.

Langs de N831 kunnen de boombewonende ruige dwerg- en grootoorvleermuizen, watervleermuizen of rosse vleermuizen leven en vliegen en jagen de gebouwbewonende gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het is niet uit te sluiten dat in de bomen met spechtengaten of spleten (enkele zware treurwilgen en enkele Italiaanse populieren) boombewonende ruige dwerg- en grootoorvleermuizen, watervleermuis of rosse vleermuis hun verblijfplaatsen hebben.

4.2.1 Effectanalyse Flora- en faunawet

Door de verbreding van de N831, de verlegging van de berm en de bermsloot en de kap van de ruim 80 struiken en bomen kunnen de volgende zwaarder beschermde diersoorten (die in tabel 2 en 3 staan) negatieve effecten ondervinden:

Bij werkzaamheden in het water:	kleine modderkruiper
Bij kap van bomen:	boombewonende vleermuizen.

Er worden geen gebouwen gesloopt.

Bij het dempen van de sloten zullen (als geen specifieke maatregelen worden getroffen) kleine modderkruipers om het leven komen en gaat vast leefgebied van de kleine modderkruiper verloren. In de nieuwe situatie komt er meer leefgebied bij; de vernietiging van vast leefgebied is dus tijdelijk. De connectie met het verdere netwerk van watergangen wordt (door het dempen en het verleggen van de bermsloot) slechts kort onderbroken, maar is in de gebruiksfase weer hersteld.

Voor de vernietiging van (al of niet tijdelijk) leefgebied van de zwaarders beschermd (tabel 2-soort) kleine modderkruiper is een ontheffing van de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet nodig.

Als men echter werkt conform een goedgekeurde gedragscode (in dit geval bijvoorbeeld die van de STOWA) en maatregelen neemt om de kleine modderkruipers te sparen (door ze uit de te dempen sloten weg te vissen en te verplaatsen naar de nieuwe watergangen), dan is geen ontheffing (saanvraag) nodig.

Enkele boombewonende vleermuissoorten *kunnen* verblijfplaatsen in de te kappen bomen hebben.

Gebouwbewonende vleermuizen worden niet getroffen door de kap van de verspreid staande bomen.

Om met zekerheid uit te kunnen sluiten of in de bomen met gaten of spleten of achter losse stukken schors inderdaad verblijfplaatsen (zomerverblijfplaatsen, kraamkolonies, balts- / paarverblijven en / of winterverblijfplaatsen) van vleermuizen zitten, is aanvullend onderzoek naar het al of niet voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te kappen bomen nodig.

Omdat slechts hier en daar, zeer verspreid bij in- en uitritten bomen worden gekapt, en er op / in de betreffende erven en tuinen en windsingels van boomgaarden ruim voldoende bomen worden gespaard, zullen er geen vliegroutes van vleermuizen negatief worden beïnvloed. Ook door de kap van de Italiaanse populieren zal dat niet het geval zijn; direct achter de rij Italiaanse populieren blijven ruim voldoende forse bomen staan.

Als er in de gebruiksfase een nieuwe, en fellere (vleermuisonvriendelijke) straatverlichting komt, is niet uit te sluiten dat deze nieuwe lampen (en armaturen) langsvliegende en jagende vleermuizen verstoren. Om met zekerheid uit te kunnen sluiten of door de nieuwe verlichting jagende of langsvliegende vleermuizen verstoord kunnen worden, is aanvullend onderzoek naar het al of niet voorkomen van jagende of langsvliegende vleermuizen nodig. Dit onderzoek dient plaats te vinden conform het Vleermuisprotocol 2013.

Als de bomen buiten het broedseizoen gekapt worden (het broedseizoen, dat bij zachte winters voor o.a. houtduif en merel van maart tot diep in oktober loopt), dan worden geen vogels en hun broedplaatsen (met eieren of jongen) verstoord of vernietigd. Omdat slechts hier en daar, zeer verspreid bij in- en uitritten bomen worden gekapt, en er op / in de betreffende erven en tuinen en windsingels van boomgaarden ruim voldoende bomen worden gespaard, zullen er geen roofvogels, uilen of andere zwaarders beschermd vogelsoorten met jaarrond beschermd broedplaatsen negatief worden beïnvloed. De verder van de N831 in nestkasten broedende kerkuil en steenuil worden niet door de herinrichting van de N831 getroffen. De werkzaamheden aan de bermen, oevers en watergangen leiden wel tot verstoring van algemene licht-beschermd amfibieënsoorten en grondgebonden zoogdiersoorten. Hier is geen ontheffing voor nodig (zie bijlage 1), maar er dient wel zorgvuldig, naar redelijkheid gewerkt te worden om genoemde soortgroepen waar mogelijk te ontzien.

Tijdens de werkzaamheden dient men datgene te doen, of na te laten wat redelijkerwijs mogelijk is, om schade aan al of niet beschermd planten en dieren te voorkomen (artikel 2 van de Flora- en faunawet – zie bijlage 1).

Door te werken volgens een zorgvuldig opgesteld ecologisch werkprotocol kunnen de schadelijke effecten op (niet zwaar beschermd) planten en dieren beperkt worden. Het aanvullende onderzoek naar vleermuizen en hun verblijfplaatsen moet uitwijzen of er schade toegebracht wordt aan deze soortgroep en of hier eventueel een ontheffing van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet nodig is.

4.3 Kap van bomen

Voor de kap van de ruim 80 bomen moet bij de gemeente Maasdriel tijdig een omgevingsvergunning worden aangevraagd, voor de deelactiviteit “kap van bomen”.

4.4 Gelders NatuurNetwerk

Als er geen bestemmingsplanverandering plaats hoeft te vinden voor de herinrichting van de N831, is geen “Nee, tenzij-toetsing”¹ aan de planologische bescherming van het Natuurnetwerk nodig. Er vindt, bij de herinrichting van de N831 geen ruimtebeslag van het planologisch beschermde NatuurNetwerk plaats; er wordt geen meter van het Netwerk afgenomen. Het nieuwe tracé blijft buiten de grenzen van het GNN en GO.

Hoewel GNN/GO geen externe werking kent, is vanwege een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening hier toch bezien of de kernkwaliteiten van GNN/GO worden beïnvloed door de voorgenomen herinrichting van de N831. Deze kernkwaliteiten bestaan uit de bestaande natuurwaarden (in dit specifieke geval zeer beperkt: percelen met jong loofbos en een aantal percelen nog agrarisch, maar zonder weidevogels), uit nog te ontwikkelen potentiële waarden (haagbeuken – essenbos, dat weinig vatbaar is voor effecten van verkeer) en de omgevingscondities, zoals stilte (hier niet zeker van toepassing). De externe werking behoeft hier dan ook niet te worden getoetst. Er hoeft dus geen “Nee, tenzij-toets” plaats te vinden. Er zijn geen effecten op het NatuurNetwerk.

4.5 Natuurbeschermingswet

Bij toetsingen van plannen en ingrepen in (de buurt van) beschermde natuurmonumenten, in dit geval het Natura2000-gebied de Rijnstrangen, moet worden geanalyseerd of de uitbreidings- of instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied in gevaar komen.

Het dichtstbijzijnde door de Natuurbeschermingswet beschermde natuurgebied is het Natura2000-gebied Rijnstrangen. Dit ligt meer dan 1800 meter verwijderd van de noordelijke rotonde van het tracé.

De herinrichting behelst vrij eenvoudige, maar ‘steverige’ werkzaamheden, met behulp van normale zware machines: hydraulische graafmachines, zware vrachtwagens en / of tractoren met dumpers en asfaltermachines e.d. Omdat de inzet van dergelijk zwaar materieel vrij normaal is in de landbouw (zware tractoren) en fruitteelt (oogstmachines e.d.) is hier geen sprake van enige significant toename van verstoring (door trillingen, geluid, en / of stikstofdepositie² o.i.d.) door de inzet van zwaar materieel (op 1800 meter afstand) van het Rijnstrangengebied.

Evenmin zal er sprake zijn van (grond)waterstandwisselingen in het N2000-gebied Rijnstrangen door het dempen van sloten en het graven van nieuwe watergangen langs de N831. Men kan er van uit gaan dat de werkzaamheden aan en de ingebruikname van het vernieuwde tracé van de N831 geen enkele invloed heeft op de (behouds- en instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied) Rijnstrangen.

De werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder verdere toetsing (toets aan de gebiedsbescherming, aan de uitbreidings- en / of instandhoudingsdoelen).

¹ Nee, tenzij toets: Individuele ingrepen binnen de planologisch beschermde gebieden van het NatuurNetwerk zijn *niet* toegestaan *tenzij*:

1. er sprake is van een groot openbaar belang;
2. er geen alternatieven beschikbaar zijn

² De aangewezen Habitattypes van het Rijnstrangengebied langs de Waal zijn geen van alle verzuringsgevoelig.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Conclusies

- langs de N831 bij Kerkdriel komen geen door de Flora- en faunawet beschermde planten voor.
- langs de N831 bij Kerkdriel komen door de Flora- en faunawet algemene, licht beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën voor; zij kunnen negatieve effecten oplopen door de vergravingen en het dempen van de watergangen, maar er heeft voor deze licht beschermde soorten geen ontheffing voor deze negatieve effecten (en overtredingen van de Flora- en faunawet) aangevraagd / verkregen te worden.
- bij het werken in en dempen van de watergangen langs de N831 worden de zwaarder beschermde kleine modderkruiper en diens vaste leefgebied verstoord en vernietigd. Dat is een overtreding van de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet en daarvoor moet een ontheffing worden aangevraagd en verkregen (ondanks dat in de nieuwe situatie meer geschikt leefgebied voor de kleine modderkruiper aanwezig is).
- als conform de goedgekeurde gedragscode van de STOWA gewerkt wordt, en de juiste maatregelen worden genomen om de kleine modderkruipers te sparen, heeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd / verkregen.
- bij de kap van ruim 80 bomen worden mogelijk verblijfplaatsen van zwaar beschermde boombewonende vleermuizen vernietigd. Ook kan in de gebruiksfase door felle verlichting verstoring optreden van jagende of langsvliegende vleermuizen. Dit is verboden – en een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.
- bij de werkzaamheden mogen geen broedende vogels en hun nesten verstoord of vernietigd worden. De werkzaamheden (en zeker de kap van de bomen) dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- tijdens de werkzaamheden moet zorgvuldig gehandeld worden; men dient zich *waar het kan* te houden aan de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet).
- voor de kap van (een deel van) de ruim 80 bomen dient mogelijk (tijdig) een kapmelding voor de Boswet of een kapvergunning bij de gemeente Maasdriel te worden aangevraagd.
- bij de herinrichting van de N831 vindt geen ruimtebeslag van het planologisch beschermde GNN plaats. Er is evenmin sprake van externe werking. Daardoor heeft de herinrichting van de N831 geen effect op het naastgelegen Gelders NatuurNetwerk (en haar natuurbeheertypes “vochtig hooiland, botanisch waardevol” (N10.02) en “haagbeuken – essenbos” (N14.03). Er heeft geen ‘nee, tenzij-toets’ aan de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk plaats te vinden.
- de herinrichting van de N831 heeft geen effect op het op minimaal 1.800 meter gelegen Natura2000-gebied Rijnstrangen (Habitat- en Vogelrichtlijngebied). Er heeft geen verdere toetsing aan de uitbreidings- of instandhoudingsdoelen plaats te vinden.

5.2 Aanbevelingen

- Er is aanvullend onderzoek nodig naar het al of niet voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in enkele te kappen bomen (zware treurwilg en Italiaanse populieren) en jagende en langsvliegende vleermuizen. Dit aanvullende onderzoek dient te gebeuren conform het Vleermuisprotocol 2013.
- Het vergraven van en dempen van de watergangen dient te gebeuren conform de gedragscode van de STOWA;
- Om onnodige schade aan (al of niet beschermde) planten en dieren te voorkomen kan het beste volgens een speciaal voor dit project / werk opgesteld ecologisch werkprotocol gewerkt worden.

BIJLAGEN

A1 Juridisch kader Flora-en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. De Flora- en faunawet regelt de bescherming van in het wild levende planten en dieren in Nederland door middel van een aantal verbodsbepalingen (zie bijlage). In deze wet zijn de soortbeschermingsbepalingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn opgenomen. De opgenomen soorten zijn vaak op landelijk of Europees niveau zeldzaam of bedreigd, maar ook meer algemene soorten zijn beschermd in de wet.

Er zijn vier categorieën beschermde soorten: tabel 1, tabel 2, tabel 3 en vogels.

De eerste tabel betreft algemene beschermde soorten. Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt voor deze soorten een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld behalve de algemene zorgplicht (art 2 Ff-wet). Voor soorten van tabel 2 (zeldzame soorten en alle vissen die niet onder de Visserijwet vallen), geldt bij kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling en/of inrichting een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Indien niet met een gedragscode kan worden gewerkt, zal ook voor tabel 2 soorten een ontheffing aangevraagd moeten worden. Voor soorten van tabel 3 kan bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting niet gewerkt worden met een gedragscode en is bij overtreding van een verbodsbepaling een ontheffing nodig. Tot tabel 3 behoren alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn aangevuld met soorten die in Nederland kwetsbaar en zeldzaam zijn. Voor vogels geldt een aparte beschermingsstatus. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden.

Voor tabel 2 soorten is een "lichte toets" noodzakelijk. In de lichte toets moet er voor worden gezorgd dat de gunstige staat van instandhouding (op landelijk niveau) wordt gegarandeerd en de activiteit moet een redelijk doel dienen.

Voor de soorten van tabel 3 geldt een "uitgebreide toets". Er mag hierin geen andere bevredigende oplossing zijn voor de geplande activiteit, de gunstige staat van instandhouding dient te worden gewaarborgd en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. De gunstige staat van instandhouding van soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn dient lokaal beoordeeld te worden. Voor de overige soorten uit tabel 3 is de landelijke populatie van belang.

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde). Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van het ministerie van Economische Zaken (EZ) of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten van de provincies.

In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden. Daarnaast mogen planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld worden. Dit is nader omschreven in de algemene verbodsbepalingen, artikel 8 t/m 12. Naast deze verbodsbepalingen is er ook een algemene zorgplicht van toepassing. Deze zorgplicht schrijft voor dat er voldoende zorg in acht moet worden genomen voor alle in het wild levende planten en dieren. Ook is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten te beschadigen, vernielen of verstoren.

De Flora- en faunawet heeft belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 en 2013 aangescherpt, mede naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State. Voor een uitgebreide toelichting op de bescherming categorieën, de verbodsbepalingen, het beoordelingskader en een specifieke toelichting op broedvogels, zie bijlage 1.

Zorgplicht

Voor alle soorten (beschermt en onbeschermd) kent de Ff-wet een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

Verbodsbepalingen

De belangrijkste voor, ruimtelijke ontwikkeling en ingrepen relevante verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1. Relevante verbodsbepalingen Flora- een faunawet.

Artikel 2 (zorgplicht)	1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, evenals voor hun directe leefomgeving. 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
Artikel 13	Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort ..., te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin ..., binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Vogels

De bescherming van vogels neemt binnen de Flora- en faunawet een aparte positie in. In de Flora- en faunawet is de bescherming van de meeste vogelsoorten gericht op de nesten van broedvogels. Dit houdt in dat de nesten van broedvogels gedurende het broedseizoen zijn beschermd. Het is gedurende het broedseizoen verboden om de nesten van broedvogels te verstoren en/of weg te nemen.

De vogelnesten vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van Artikel 11 van de Flora- en faunawet. Buiten het broedseizoen zijn nesten van de meeste vogelsoorten niet beschermd. Een ontheffing is niet noodzakelijk als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats vinden en ook niet als er maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat er zich vogels vestigen op de bouwplaats. De Flora- en faunawet kent echter geen standaardperiode voor het broedseizoen (zie kader).

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

Voor een aantal vogelsoorten bestaat een uitzonderingspositie op het bovenstaande. Van deze vogelsoorten is het nest aangemerkt als "vaste rust- of verblijfplaats". Deze nesten zijn gedurende het gehele seizoen beschermd onder artikel 11 en zijn aangewezen in de "aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (ministerie van LNV, 2009). De jaarrond beschermde nesten zijn ingedeeld in onderstaande categorieën:

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld steenuil);

Nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (roek, gierzwaluw en huismus);

Nesten van vogels (geen kolonievogels), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (kerkuil, ooievaar, slechtvalk);

Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (boomvalk, buizerd, ransuil);

Nesten van vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving ervan, maar dan wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, maar vragen wel extra onderzoek, omdat ze jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen.

Twee belangrijke vragen bij de beoordeling of er voor de soorten uit de bovenstaande categorieën een ontheffing noodzakelijk is zijn de volgende:

- Is er voor de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?
- Is er voor de soort voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?

A2 Juridisch kader Boswet

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste artikelen van de Boswet:

Artikel 1

1. Deze wet verstaat onder:

Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken;

eigenaar: hij, die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van grond;

dunning: velling, welke uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand moet worden beschouwd.

2. Voor de toepassing van deze wet wordt onder herbeplanten mede begrepen herbebossen en wordt onder vellen mede begrepen rooien alsmede het verrichten van handelingen, welke de dood of ernstige beschadiging van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

3. Het periodieke vellen van griend- en hakhout wordt voor de toepassing van deze wet niet onder vellen begrepen.

4. De hierna volgende artikelen van deze wet zijn, behoudens het bepaalde in afdeling VII, niet van toepassing op:

a. houtopstanden op erven en in tuinen;

b. andere houtopstanden dan op erven en in tuinen binnen een bebouwde kom als bedoeld in het volgende lid;

c. wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide voorzover bestaande uit populieren of wilgen;

d. Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg;

e. vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;

f. fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaren, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;

g. kweekgoed.

5. De gemeenteraad stelt bij besluit vast, welke voor de toepassing van deze wet de grenzen van de bebouwde kom of kommen der gemeente zijn. Het ontwerp van het door de gemeenteraad te nemen besluit ligt gedurende dertig dagen ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De burgemeester maakt de nederlegging tevoren in de *Staatscourant*, in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente verspreid worden, en voorts op de gebruikelijke wijze bekend.

Afdeling II. Velling en herbeplanting

Artikel 2

1. Hij, die het voornemen heeft om tot vellen of doen vellen van houtopstand, anders dan bij wijze van dunning, over te gaan, is verplicht van dat voornemen ten minste één maand doch niet langer dan één jaar tevoren door toezending van een formulier, dat als aangetekend stuk wordt verzonden, kennis te geven aan Onze Minister alsmede, zo hij niet de eigenaar is van de te ontbloten grond, ook aan deze laatste. Onze Minister stelt het model voor dit formulier vast. Onze Minister zendt onverwijld een bevestiging van de ontvangst van de kennisgeving.
2. De in het vorige lid bedoelde afzender is verplicht het formulier juist en volledig in te vullen en te ondertekenen.
3. Het is verboden te vellen of te doen vellen, anders dan bij wijze van dunning, zonder dat een voorafgaande tijdige kennisgeving als bedoeld in het eerste lid is gedaan.

Artikel 3

1. De eigenaar van grond, waarop een houtopstand, anders dan bij wijze van dunning, is geveld of op andere wijze tenietgegaan, is verplicht binnen een tijdvak van drie jaren na de velling of het tenietgaan van de houtopstand te herbeplanten volgens regelen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen.
2. De in het vorige lid bedoelde eigenaar is tevens verplicht beplanting die niet is aangeslagen binnen drie jaren na de herbeplanting te vervangen.
3. De in de voorgaande leden bedoelde eigenaar kan aan Onze Minister een verklaring vragen, inhoudende dat de door hem voorgestelde herbeplanting voldoet aan de regelen, krachtens het eerste lid gesteld.

Artikel 4

Hij, die de eigendom van grond als bedoeld in artikel 3, eerste lid, overdraagt of een gebruiksrecht daarop vestigt of overdraagt, is verplicht aan de verkrijger kennis te geven van het bestaan van de verplichting tot herbeplanting en van haar omvang en daarvan uitdrukkelijk in de akte van levering, vereist voor de overdracht of vestiging, te doen blijken.

Artikel 5

1. Het bepaalde bij de artikelen 2 en 3 vindt geen toepassing, indien de grond, waarop de velling zal worden verricht of waarop zich de gevelde of tenietgegane houtopstand bevond, nodig is voor de uitvoering van een werk overeenkomstig het bestemmingsplan.
2. Het bepaalde bij de artikelen 2 en 3 vindt voorts geen toepassing ten aanzien van houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen, en hetzij geen grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20.

Artikel 6

1. Onze Minister kan bij regeling voor door hem daarbij aan te wijzen groepen van gevallen, al dan niet onder voorwaarden, vrijstelling van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2 en 3 verlenen.
2. Onze Minister kan in bijzondere gevallen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2 en 3, al dan niet onder voorwaarden, ontheffing verlenen

Afdeling VII. Voorzieningen door andere openbare lichamen

Artikel 15

1. De aan andere openbare lichamen toekomende bevoegdheden worden ten aanzien van de onderwerpen, waarin deze wet voorziet, slechts beperkt door hetgeen hierna uitdrukkelijk is bepaald.
2. De provinciale staten en de gemeenteraad zijn niet bevoegd regelen te stellen ter bewaring van:
 - a. wegbepantingen en eenrijige bepantingen op of langs landbouwgronden, beide voorzover bestaande uit populieren of wilgen, tenzij deze zijn geknot;
 - b. vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;
 - c. fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaar, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
 - d. kweekgoed.
3. Voorts zijn de in het vorige lid bedoelde colleges niet bevoegd regelen te stellen ter bewaring van bossen en andere houtopstanden, welke niet gelegen zijn binnen een bebouwde kom als bedoeld in artikel 1, vijfde lid, behoudens ter bewaring van houtopstanden als bedoeld in de artikelen 1, vierde lid, onderdeel a, en 5, tweede lid.